

Jaarverslag Vergunningen en Handhaving

2023

Status document	Versie:	Definitief
Kennis genomen van:	Datum:	
Afdelingshoofd Hendri Kruiter	27-02-2024	Akkoord
Directieteam David van Raalten	27-02-2024	Akkoord
Portefeuillehouder Dirk Siert Schoonman	09-04-2024	Akkoord
Vastgesteld door:	Datum:	
Dagelijks Bestuur	16-04-2024	Akkoord

Colofon

Dit jaarverslag is opgesteld door de teams Toezicht & Handhaving en Vergunningen van de afdeling Vergunningen, Handhaving en Grondzaken.

Contactgegevens waterschap Drents Overijsselse Delta

Bezoekadres:
Dokter van Deenweg 186
8025 BM Zwolle

Postadres:
Postbus 60
8000 AB Zwolle

Telefoon
088-2331200

Website: www.wdodelta.nl
E-mail: info@wdodelta.nl

@wdodelta

WaterschapDrentsOverijsselseDelta

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Algemeen.....	4
1.1 Borging van middelen.....	5
1.1.1 <i>Formatie van de teams</i>	5
1.2 Samenwerking tussen VV en T&H.....	5
Hoofdstuk 2.....	6
Vergunningen.....	6
2.1 Doelstellingen.....	7
2.2 Resultaten.....	8
2.2.1 <i>Behaalde producten team Vergunningen</i>	8
2.3 Klanttevredenheid.....	9
Hoofdstuk 3.....	10
Toezicht & Handhaving.....	10
3.1 Doelstellingen.....	11
3.2 Waterveiligheid.....	12
3.2.1 <i>Toezicht primaire, regionale en overige waterkeringen</i>	12
3.3 Voldoende water.....	13
3.3.1 <i>Schouw B-sloten</i>	13
3.3.2 <i>Snoeischouw</i>	14
3.3.3 <i>Keur watersystemen</i>	14
3.3.4 <i>Grondwateronttrekkingen</i>	15
3.4 Schoon water.....	16
3.4.1 <i>Industrie</i>	16
3.4.2 <i>Agrarisch</i>	18
3.5 Resultaten Toezicht & Handhaving.....	20
3.5.1 <i>Controles en inspecties</i>	20
3.5.2 <i>Bestuurlijke sancties per taakveld en naleefgedrag</i>	20
3.5.3 <i>Strafrechtelijke sancties per taakveld</i>	21
3.6 Overige onderdelen Toezicht & Handhaving.....	21
3.6.1 <i>Calamiteiten en meldingen</i>	21
3.6.2 <i>Samenwerkingsprojecten Waterplan</i>	22
3.6.3 <i>Voorlichting</i>	22
Hoofdstuk 4. Overige activiteiten gerelateerd aan VTH.....	24
4.1 Heffingen.....	24
Hoofdstuk 5. Conclusies en aanbevelingen.....	25

Hoofdstuk 1. Algemeen

Met dit jaarverslag geeft het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) een weergave van de resultaten van de uitvoering van de vergunningverlening- en toezicht & handhavingstaken over het jaar 2023 in het kader van de Waterwet en de Wet Algemene Bepaling Omgevingsrecht .

Met dit verslag wordt verantwoording afgelegd over de geleverde prestaties en de te behalen doelstellingen, welke zijn bepaald in het Handhavings- en Vergunningenuitvoeringsprogramma 2023 (HUP-VUP). Op grond van het Omgevingsbesluit (artikel 13.11) is het waterschap verplicht om verslag te doen en daarmee te voldoen aan één van de landelijke kwaliteitscriteria voor Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving. Daarbij dient het jaarverslag bestuurlijk te worden goedgekeurd. Daarnaast wordt het verslag in het kader van interbestuurlijk toezicht ook beoordeeld door de provincies Drenthe en Overijssel.

Op het moment van opmaken van dit jaarverslag zijn de Omgevingswet en de Waterschapsverordening in werking getreden (per 1 januari 2024). Het verslag gaat over het jaar 2023, toen de Waterwet, de Keur en de algemene regels bij de Keur nog van kracht waren. Daarom zal deze wetgeving nog in dit verslag genoemd worden.

Leeswijzer:

Het jaarverslag is op dezelfde manier opgebouwd als het HUP-VUP, waarbij er een scheiding is gemaakt tussen de teams vergunningverlening (hierna: VV) en toezicht en handhaving (hierna: T&H) via hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 beschrijft de algemene zaken die gelden voor de teams VV en T&H, zoals de gebruikte middelen en de inzet van personeel en uren. Ook wordt er kort aandacht geschonken aan samenwerking tussen beide teams.

Hoofdstuk 2 gaat inhoudelijk in op de doelen welke gesteld zijn voor team VV en welke prestaties er geleverd zijn.

Hoofdstuk 3 gaat inhoudelijk in op de doelen welke gesteld zijn voor team T&H en welke prestaties er geleverd zijn.

In hoofdstuk 4 wordt verslag gedaan van overige werkzaamheden welke uitgevoerd zijn binnen de afdeling VHG en raakvlak hebben met de VTH taken.

In het laatste hoofdstuk (5) zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

1.1 Borging van middelen

Om tot uitvoeren te komen van de VTH taken wordt in het HUP-VUP begroot hoeveel financiële en personele middelen benodigd zijn. In het jaarverslag wordt enkel geëvalueerd hoeveel personele middelen daadwerkelijk benodigd waren voor de uitvoering.

1.1.1 Formatie van de teams

De formatieruimte binnen de team VV bedroeg in 2023 12,95 fte. Hiervan is 2,0 fte ingezet voor ondersteuning en 10,72 fte voor vergunningverlening.

In oktober 2023 is een vergunningverlener gestart in verband met beschikbare vacatureruimte en extra werkzaamheden die voortkomen uit de komst van de Omgevingswet.

Op de drie hoofdthema's en bijbehorende producten zijn de volgende uren ingezet:

Hoofdthema	Product	Gerealiseerd in 2023
Veiligheid	Waterkeringen → vergunningen en meldingen	4.322
Voldoende water	Watergangen → vergunningen en meldingen	12.569
	Grondwater → vergunningen en meldingen	306
Schoon water	Wabo adviezen milieu, meldingen Amvb's, RWZI's	2.653

De formatieruimte binnen team T&H bedraagt 13,67 fte. Hiervan is 12,78 fte ingezet.

In 2023 zijn twee medewerkers vertrokken en twee nieuwe toezichthouders gestart. In oktober 2023 is één persoon gestart in een leerwerktraject.

Op de drie hoofdthema's en bijbehorende producten zijn de volgende uren ingezet:

Hoofdthema	Product	Gerealiseerd in 2023
Veiligheid	Waterkeringen → vergunningen en meldingen	1.400
Voldoende water	Watergangen → vergunningen en meldingen	12.433
	Grondwater → vergunningen en meldingen	2.213
Schoon water	Agrarisch	426
	Industrie, RWZI's	4.579

1.2 Samenwerking tussen VV en T&H

Onvoorziene lozingen

Onvoorziene lozingen van stoffen (b.v. afvalwater) kunnen een grote negatieve impact hebben op de oppervlaktewaterkwaliteit of op de werking van een RWZI. Onvoorziene lozingen ontstaan vanuit een calamiteitsituatie binnen een bedrijf, waarbij afstroom plaatsvindt naar oppervlaktewater en/of een RWZI. In ons beheersgebied zijn bedrijven gevestigd waar milieubelastende activiteiten plaatsvinden met daarbij risico's voor onvoorziene lozingen.

In 2022 zijn medewerkers van de teams VV en T&H een project gestart om deze onvoorziene lozingen inzichtelijk te maken en te classificeren. De aanpak is erop gericht om bij hogere risico's meer inspanningen te verlangen van bedrijven. Het resultaat is een hoog beschermingsniveau van watersystemen en RWZI's. Dit heeft al geleid tot meer inspanning bij één bedrijf om onvoorziene lozingen te voorkomen. In 2023 is het project voortgezet en wordt een doorlopend item in de komende jaren. Onder andere om ook bij bedrijven, met een lagere milieu-impact, deze bewustwording en milieuwinst te realiseren.

Hoofdstuk 2. Vergunningen

Serviceverlening
Doorlooptijden Vergunning
Risicoanalyse Overwegingen Samenwerking
Voorschriften Advies
algemene regels Vooroverleg Publiceren
Prioritering Initiatiefnemer DSO loket
Omgevingswet Motivatie Indieningsvereisten
Aanvraagformulier Kwaliteit Ja tenzij
Anonimiseren
Afstemming

1.3 Doelstellingen

In het Waterbeheerprogramma zijn strategische en operationele doelen vastgesteld met betrekking tot de drie hoofdthema's:

Waterveiligheid

- Wij zorgen voor *bescherming tegen hoog water*.
  - o Behandelen vergunningaanvragen en meldingen volgens de dan geldende verordeningen en beleid (doorlopend).

Waterkwantiteit

- Wij realiseren *doelmatig waterbeheer dat optimaal de functies en het huidige gebruik ondersteunt*.
  - o Wij handhaven en verlenen vergunningen volgens vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Waterkwaliteit

- Wij zorgen voor *een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het water*.
  - o Uitvoeren vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Met de instrumenten van vergunningverlening wordt een bijdrage geleverd aan de taken en doelen van het waterschap. De doelstellingen op het gebied van waterbeheer zijn opgenomen in het waterbeheerprogramma.

Deze doelen zijn:

- De primaire kringen voldoen aan de wettelijke norm.
- Het watersysteem en de functies zijn in balans.
- Het effluent voldoet aan de lozingseisen van de betreffende RWZI.
- Alle wateren voldoen aan de daar geldende waterkwaliteitsdoelstellingen.

Doelstellingen Team Vergunningen 2023

- Minimaal 90% van de aanvragen voor vergunningen worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
- Minimaal 75% van de aanvragen voor vergunningen worden binnen 4 weken, servicenorm.
- Minimaal 90 % van de meldingen worden binnen 2 weken afgerond.
- Wabo milieu adviezen aan andere overheden worden binnen 4 weken afgerond.
- Klanttevredenheid scoort minimaal een 7.

1.4 Resultaten

1.4.1 Behaalde producten team Vergunningen

Omschrijving	2022	2023
Vergunningen Waterwet watergangen	253	282
Vergunningen Waterwet keringen	271	288
Meldingen Waterwet excl. grondwater	1001	1182
Vergunningen grondwateronttrekkingen	14	13
Vergunningen waterkwaliteit	2	5
Meldingen Grondwateronttrekkingen	436	530
Meldingen AMVB / waterkwaliteit	401	258
Adviezen Wabo - Ruimtelijke Ordening	110	133
Adviezen WABO - milieu	49	35
Adviezen Waterwet	2	3
Totaal dossiers	2539	2729

Toelichting

- Toename van het aantal vergunningen en meldingen Waterwet gedurende het gehele jaar 2023 met een extra piek in december als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2024. Naast een toename in aantallen zien we in algemene zin de complexiteit toenemen door vergunningsaanvragen voor meervoudige activiteiten.
- We zien een toename van het grondwatergebruik, door een stijging van het aantal meldingen voor grondwateronttrekkingen. Dit zijn hoofdzakelijk onttrekkingen voor bouwwerkzaamheden en beregening van gewassen. We zien een lichte toename in de melding van bouwputbemaling, maar meer dan een verdubbeling van het aantal meldingen voor beregening van gewassen.
- Door toenemende landelijke politieke aandacht voor het gebruik van grondwater, krijgen we een toename van onze werkzaamheden door de wettelijke inspanningsverplichting om melding en vergunningplichtige grondwateronttrekkingen te registreren.

Omschrijving	Doelstelling	Werkelijk
% aantal vergunningen binnen de wettelijke termijn van 8 weken	90%	91%
% aantal vergunningen binnen 4 weken afgehandeld (eigen servicedoelstelling WDO Delta)	75%	53%
% Adviesaanvragen andere overheden binnen 4 weken afgehandeld	90%	79%
Binnen gekomen meldingen binnen 2 weken afhandelen	90%	92%
Klanttevredenheid (*)	7	-
Gemiddelde doorlooptijd van watervergunningen	geen	32

(*) zie paragraaf 2.3 voor meer toelichting

Werkdruk

Er is sprake van een toenemende werkdruk door een stijging van het aantal dossiers. Ook de complexiteit van de dossiers neemt toe, zowel bij vergunningen Waterwet als bij vergunningen waterkwaliteit. Dit zien we terug in een daling van de eigen servicedoelstelling van 69% in 2022 naar 53% in 2023. Door een toenemende werkdruk was deze doelstelling niet langer haalbaar. Waar mogelijk proberen we nog steeds vergunningen binnen de gestelde termijnen te verlenen.

Waterkwaliteit

Bij waterkwaliteit zien we een duidelijke toename in het aantal complexe dossiers met betrekking tot advisering over de afvalwateraspecten bij de aanvragen voor omgevingsvergunningen. Met name de advisering voor de Omgevingsvergunningen van grote lozers, vooroverleg vergunningaanvraag RWZI Echten en milieumeldingen industrie hebben veel tijd gekost.

In verband met de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) aanpak zijn alle lozingsvergunningen op één na geactualiseerd. De laatste lozingsvergunning is momenteel in behandeling.

1.5 Klanttevredenheid

Vanwege de zeer lage respons in 2022 is in 2023 geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Op basis van onderzoek in voorgaande jaren blijkt dat men over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over de medewerker, de afhandeling van het besluit en de informatie op onze website. Door de komst van de Omgevingswet zijn we voornemens de klanttevredenheid opnieuw en anders te meten. Hierbij willen we ook te weten komen of de aanvrager via het digitale stelsel een vergunningaanvraag goed kan doen.

Hoofdstuk 3. Toezicht & Handhaving

1.6 Doelstellingen

In het Waterbeheerprogramma zijn strategische en operationele doelen vastgesteld met betrekking tot de drie hoofdthema's:

Waterveiligheid

- Afdeling VHG draagt mede zorg voor bescherming tegen hoog water.
  - o Behandelen vergunningaanvragen en meldingen volgens de dan geldende verordeningen en beleid. En handhaven waar nodig (doorlopend).

Waterkwantiteit

- Afdeling VHG ondersteunt de realisatie van een doelmatig waterbeheer dat optimaal de functies en het huidige gebruik ondersteunt.
  - o Wij handhaven en verlenen vergunningen volgens vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Waterkwaliteit

- Afdeling VHG levert een bijdrage voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het water.
  - o Uitvoeren vergunning- en handhavingsprogramma (doorlopend).

Het waterbeheerprogramma geeft niet duidelijk accenten of prioriteiten aan waar team T&H zich op moet richten. Hiervoor worden geen concrete operationele doelen gesteld. Uit bepaalde doelen kan team T&H wel input halen om tot een programma te komen en prioriteiten te stellen.

Deze doelen zijn:

- De primaire keringen voldoen aan de wettelijke norm.
- Het watersysteem en de functies zijn in balans.
- Het effluent voldoet aan de lozingseisen van de betreffende RWZI.
- Alle wateren voldoen aan de daar geldende waterkwaliteitsdoelstellingen.

Doelstellingen Team T&H 2023

- Het toezichts- en handhavingswerk wordt uitgevoerd volgens de gestelde kwaliteitscriteria.
- Op basis van evaluatie, resultaten en ervaringen wordt het toezichtwerk tussentijds en jaarlijks bijgestuurd.
- Bij alle 3 hoofdthema's wordt minimaal 90 % naleefgedrag bevorderd.
- Het naleefgedrag wordt bevorderd door het toepassen van verschillende vormen en methoden van toezichthouden en handhaven.

1.7 Waterveiligheid

1.7.1 Toezicht primaire, regionale en overige waterkeringen

Het toezicht op de waterkeringen is onder te verdelen in schouw, het reguliere toezicht op vergunningen Waterwet en meldingen Keur en toezicht op niet toegestane handelingen in, op of nabij de waterkering.

Resultaten schouw waterkeringen:

Jaar	Totaal km gecontroleerde primaire waterkeringen	Totaal km gecontroleerde regionale waterkeringen	Totaal km gecontroleerde overige waterkeringen	Aantal aanschrijvingen voor herstel n.a.v. schouw keringen	Aantal daarvan overgedragen aan team T&H
2023	2 x 260	2 x 136	2 x 200	147	6

Verdeling naar aard overtredingen	2022	2023
Rijspoorschade	167	110
Overhangende beplanting	60	30
Opgroeïende loten	243	145
Lang gewas	59	145
Nieuwe aanplant	3	5
Graafschades door honden	182	216
Graafschades overige dieren	50	22
Beweiding	5	4

De schouw waterkering wordt uitgevoerd door de waterkering beheerders en overtreders worden aangeschreven met een waarschuwingsbrief, verstuurd vanuit de afdeling Beheer Watersysteem en Dijken. Wanneer de overtreding niet wordt beëindigd, wordt de zaak overgedragen aan het team T&H.

Resultaten vergunningen en meldingen Keur:

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal zaken gecontroleerd	Aantal niet volgens de voorschriften uitgevoerd	Handhavend opgetreden
224 / 150	146 (271 inspecties)	9	0

In de bovenstaande tabel wordt in de eerste kolom het aantal vergunningen en meldingen Keur weergegeven die overgedragen worden door team VV aan het team T&H.

Niet alle meldingen worden fysiek gecontroleerd. Op basis van risicoanalyse en prioritering worden zaken met een laag risico niet gecontroleerd, zoals bijvoorbeeld een melding Keur op basis van algemene regels ten aanzien van een overige kering. Meer dan de helft van de zaken wordt wel gecontroleerd, met gemiddeld bijna twee fysieke inspecties per zaak.

Vergunningen voor werkzaamheden bij de primaire kering worden allemaal gecontroleerd. Deze controle vindt hoofdzakelijk fysiek plaats. In geval dat de risico's voor de waterveiligheid minimaal zijn, wordt een vergunning enkel administratief gecontroleerd.

De controles op vergunningen of meldingen hebben niet geleid tot handhaving. Wel zijn er zes mondelinge waarschuwingen gegeven en zijn er drie waarschuwingsbrieven verstuurd.

Overige zaken:

Naast de schouw en het reguliere toezicht op de waterkering, vinden er ook controles plaats naar aanleiding van veldtoezicht en meldingen. Dit toezicht heeft geresulteerd in 13 controles, waarna er

zaken ter plekke hersteld zijn, er een waarschuwingsbrief gestuurd wordt of er een legalisatietraject is gestart.

Conclusie

In 2023 is bij de schouw waterkeringen extra aandacht geschonken aan graafschades van andere dieren dan honden, zoals de bever, konijnen en vossen.

Uit het toezicht op de vergunningen en meldingen voor waterkeringen blijkt dat de naleving goed is. De tekortkomingen of lichte overtredingen worden vaak opgelost nadat er mondeling gewaarschuwd is. Door een goed en intensief contact met uitvoerende partijen (zoals aannemers) worden veel problemen voorkomen voordat ze ontstaan.

1.8 Voldoende water

Het toezicht op de watersystemen is onder te verdelen in schouw (natte schouw en snoeischouw), het reguliere toezicht op vergunningen Waterwet en meldingen Keur, toezicht op niet toegestane handelingen in, op of nabij de watergangen en toezicht op grond- en oppervlaktewateronttrekkingen.

1.8.1 Schouw B-sloten

Het najaar van 2023 was één van de natste najaren sinds decennia. Het neerslagoverschot heeft er voor gezorgd dat sloten en watergangen, waaronder een aantal van onze eigen watergangen, niet onderhouden konden worden. Als het onderhoud wel werd uitgevoerd, dan resulteerde dit in rijspoorschade en bodemstructuurbederf aan de landbouwpercelen. Op veel plekken lukte het überhaupt niet om het onderhoud uit te voeren.

Daarnaast zorgde de weersomstandigheden dat het maken van een satellietfoto bemoeilijkt werd. Voor het eerst sinds er digitaal geschouwd wordt, kon er geen goede en volledige satellietfoto, genomen rondom de schouwdatum, aangeleverd worden.

Vanwege deze omstandigheden heeft het waterschap in november 2023 besloten om de schouw van de B-sloten tot nader order uit te stellen. Hierbij was het voornemen om later, in februari/maart 2024, alsnog te gaan schouwen.

Gedurende deze periode van overtollige neerslag is het aantal meldingen van wateroverlast, die bij team T&H zijn binnen gekomen, beperkt gebleven. Ondanks dat veel B-sloten niet geschoond zijn, is niet gebleken dat daardoor meer wateroverlast is ontstaan.

Deze natte omstandigheden waren begin 2024 ook nog aan de orde. Hierdoor heeft er nog steeds weinig onderhoud aan sloten plaats kunnen vinden. De uitvoer van digitale schouw, het nemen van een geschikte satellietfoto, wordt ook bemoeilijkt door de bewolkte weersomstandigheden. Daarnaast is de meerwaarde van een dure satellietfoto beperkt, omdat er nog maar weinig sloten geschoond zijn en er daardoor veel sloten afgekeurd zullen worden. Dit zorgt weer voor veel fysiek controlewerk in het veld.

Op advies van team T&H en afdeling BWSD heeft het DB begin maart 2024 besloten om de schouw alsnog uit te voeren, maar dan in de 'light variant'. Er wordt risicogericht geschouwd. Dit betekent dat de aandacht van de gebiedstoezichthouders en peilbeheerders gericht zal zijn op situaties waarbij er risico's voor wateroverschot of wateroverlast zijn of kunnen ontstaan.

Samenwerking tussen loonbedrijven en WDO Delta

In 2023 is er verder geïnvesteerd in samenwerking met loonbedrijven die veel onderhoud aan sloten uitvoeren voor hun klanten. Dit heeft geresulteerd in het digitaal vastleggen van de sloten die door de betrokken loonwerkers worden geschoond. Deze sloten hoeven wij niet meer allemaal te controleren en wordt de schouw daardoor efficiënter uitgevoerd. Het loonbedrijf ervaart minder druk tijdens het uitvoeren van het onderhoud, doordat de klanten niet meer worden aangeschreven door ons. Deze op vertrouwen gebaseerde samenwerking levert dus een ieder winst op, op verschillende vlakken.

Conclusie:

Doordat er in 2023 geen schouw is uitgevoerd kunnen er geen resultaten worden gegeven over de naleving en de mate van slootonderhoud. Wel hebben we gemerkt dat, ondanks dat de B-sloten niet of nauwelijks onderhouden zijn en het neerslagoverschot in het najaar van 2023, het aantal probleemsituaties en meldingen van wateroverlast beperkt zijn gebleven.

1.8.2 Snoeischouw

In het najaar wordt de snoeischouw uitgevoerd door medewerkers van beheer & onderhoud Watersystemen. Perceeleigenaren die bomen, struiken of andere beplanting langs de watergang niet hebben gesnoeid, kregen een waarschuwingsbrief verstuurd vanuit Afdeling Beheer Watersysteem en Dijken. De situaties die na hercontrole nog niet voldoen, worden overgedragen naar team T&H. Drie toezichthouders handelen de overgebleven situaties af, passend bij de handhavingsstrategie. In een enkel geval wordt bestuursdwang toegepast.

Aantal tekortkomingen	Overtredingen na herschouw	Aantal keer dwangsom
358	191 (*)	1

(*) dit is het aantal overgebleven overtredingen die door team T&H worden opgepakt begin 2024.

1.8.3 Keur watersystemen

Team T&H voert toezicht uit op de voorschriften uit verleende vergunningen of op de algemene voorschriften voor ingediende meldingen op grond van de Keur en gerelateerd aan ons watersysteem.

Resultaten vergunningen en meldingen Keur:

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal gecontroleerd	Aantal niet volgens voorschrift uitgevoerd	Handhavend opgetreden
250 / 413	249 (420 insp.)	10	0

Tekortkomingen die worden geconstateerd hebben veelal te maken met het niet voldoen aan algemene regels uit de Keur of voorschriften uit een vergunning. De tekortkomingen kunnen vaak opgelost worden via gemaakte afspraken en mondelinge waarschuwingen.

Er zijn ook schriftelijke waarschuwingen gegeven. In deze gevallen gaat het vaak om handelingen of objecten in de beschermingszone van een watergang, het dempen of verleggen van een watergang of het plaatsen van een te krappe of te lange duiker in een watergang. Het toezicht op vergunningen en meldingen Keur leidt niet of nauwelijks tot handhaving.

Overige zaken:

Het uitvoeren veldtoezicht en het behandelen van meldingen leidt ook tot het constateren van overtredingen of misstanden. Bijvoorbeeld het zonder vergunning aanleggen van een dam met duiker in een hoofdwatgang. In sommige gevallen kan zo'n situatie gelegaliseerd worden. Over het legalisatieproces heeft de gebiedstoezichthouder regie, want er ligt een overtreding aan ten grondslag. In 2023 werd in 26 gevallen een legalisatietraject gestart. Dit zijn intensieve trajecten en kosten veel tijd van de gebiedstoezichthouder.

Als legalisatie niet mogelijk blijkt te zijn, dan wordt er hoofdzakelijk bestuursrechtelijk gehandhaafd. In paragraaf 3.5.2 wordt meer toelichting gegeven bij de bestuursrechtelijk handhaving ten aanzien van watergangen.

Slootdempingen

In 2023 is een toename te zien van het aantal slootdempingen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd of een melding wordt ingediend. Daarnaast zijn er ook meer slootdempingen geconstateerd die niet bij ons bekend waren. Deze toename wordt zeer waarschijnlijk veroorzaakt doordat er strengere voorschriften gaan komen voor het toepassen van mest of gewasbeschermingsmiddelen langs oppervlaktewater (zogenaamde bufferstroken). Dit vergde extra inzet van de toezichthouders, met name in geval van legalisatie.

In de vorige paragraaf werd het totaal aantal legalisatie trajecten benoemd, namelijk 26. Van deze 26 trajecten hadden er 13 een slootdemping als aanleiding. Wanneer legalisatie na het aanvragen van een volledige vergunning mogelijk bleek te zijn, werd de gedempte oppervlakte aan sloot elders binnen het peilvak gecompenseerd. Als er geen compensatieplan wordt aangeleverd bij een vergunningaanvraag, dan wordt er geen vergunning verleend en wordt een handhavingproces gestart.

Conclusie

De naleving van algemene regels of vergunningvoorschriften ten aanzien van het watersysteem (Keur) is goed. Wel zien we een toename in slootdempingen vanwege veranderende wetgeving, waaronder ook 'illegale' slootdempingen. Legalisatietrajecten kosten veel tijd van de gebiedstoezichthouders.

1.8.4 Grondwateronttrekkingen

In de Keur zijn algemene regels gesteld aan het gebruik of onttrekken van grondwater. Uitgangspunt van de Waterwet en de Keur is dat verantwoord omgegaan moet worden met grondwater. Vooral in stedelijk gebied krijgt het toezicht prioriteit vanwege de kans op schade aan de omgeving (zetting van objecten).

Grondwater wordt onttrokken om de volgende redenen:

- Bouwput bemaling (72% van de meldingen)
- Berekening gewassen
- Bodemsanering
- Noodvoorziening bluswater

Resultaat controle grondwateronttrekkingen:

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal gecontroleerd	Aantal niet volgens voorschrift uitgevoerd	Handhavend opgetreden
10 / 476	201 (397 insp.)	3	0

We zien een toename in het aantal meldingen voor grondwateronttrekkingen. Deze toename wordt grotendeels veroorzaakt door een verdubbeling in het aantal meldingen voor berekening van gewassen. Voor al deze meldingen geldt een opgaveverplichting voor de melder. Om het de melder makkelijker te maken om aan deze verplichting te voldoen, is een uitbreiding van de 'beregeningsapp' wenselijk. Door deze applicatie uit te breiden wordt onze dienstverlening verbeterd en wordt een extra werklust voor het waterschap geminimaliseerd. (zie ook sub paragraaf 2.2.1)

Het aantal meldingen voor grondwateronttrekkingen is in de afgelopen jaren ieder jaar iets toegenomen. In 2020 werden er nog 373 meldingen gedaan. Een oorzaak hiervoor is o.a. het

neerslagtekort in de zomerperiode, waar we voorgaande jaren mee van doen hebben gehad. Nu worden er al meldingen gedaan, voor grondwateronttrekkingen voor beregening van gewassen, voordat er een droogte periode aanbreekt. In 2022 was het aandeel bouwput bemalingen nog 84 %. Dit aandeel is dus gedaald naar 72 % in 2023.

Conclusie

Het aantal meldingen voor grondwateronttrekking neemt toe. Daarmee lijkt ook de vraag naar grondwater toe te nemen. Het onttrekken van grondwater valt snel onder de algemene regels van de Keur. Het nalevingspercentage op dit vlak is hoog.

1.9 Schoon water

Het toezicht op 'Schoon water' (waterkwaliteit) is onder te verdelen in de controles op lozingen van afvalwater, afkomstig van de verschillende type bedrijven zoals:

- Industrie
- Rioolwaterzuiveringen
- Agrarische bedrijven (o.a. veehouderijen, loonbedrijven, bloembollentelers)

De controles zijn gericht op lozingen van afvalwater direct op het oppervlaktewater of op het riool (via een RWZI) op het oppervlaktewater. Het afvalwater kan verschillende stoffen bevatten die een negatief effect hebben op de waterkwaliteit. Stoffen zoals; zuurstofbindende stoffen, nutriënten, zware metalen en zeer zorgwekkende stoffen.

1.9.1 Industrie

Directe lozingen

Bedrijven die direct lozen op het oppervlaktewater of op een zuiveringstechnisch werk in beheer van het waterschap (de zogenaamde directe lozers) worden periodiek bezocht. Het toezicht bestaat over het algemeen uit bedrijfsbezoeken, waarbij de activiteiten op het bedrijf gecontroleerd worden aan de hand van een Waterwetvergunning of algemene milieuvoorschriften. Het waterschap is het bevoegd gezag voor directe lozingen. Onderdeel van een controle kan bemonstering van het afvalwater zijn.

De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2023 zijn opgenomen in tabellen in paragraaf 3.5.

Indirecte lozingen

Inrichtingen die lozen op de riolering (de zogenaamde indirecte lozers) worden tevens periodiek bezocht. Hierbij worden bedrijven gecontroleerd aan de hand van een omgevingsvergunning of algemene milieuvoorschriften. De provincie of gemeente is het bevoegd gezag voor indirecte lozingen. Hierbij heeft het waterschap een adviserende en toezichthoudende taak. Deze bevoegdheden houdt het waterschap, omdat deze bedrijven indirect op de rioolwaterzuiveringen lozen en mogelijk nadelige gevolgen op het zuiveringsproces en het ontvangende oppervlaktewater kunnen hebben. Ook kan een lozing op oppervlaktewater plaatsvinden via een gemeentelijk hemelwaterriool, om vervolgens de waterkwaliteit negatief te beïnvloeden.

De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2023 zijn opgenomen in tabellen in paragraaf 3.5

RWZI's

Waterschap WDODelta heeft 11 rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) die lozen op eigen oppervlaktewater en 5 op rijkswater. Het toezicht op deze lozingen vindt deels plaats door toezichthouders van andere waterschappen en Rijkswaterstraat namens ons waterschap. In 2023 zijn er 4 RWZI's in het kader van onderlinge toezicht bezocht door toezichthouders van waterschap Vechtstromen en Vallei en Veluwe. Hierbij zijn geen grote onvolkomenheden

geconstateerd. Verder zijn in de reguliere toezichtbezoeken alle 5 RWZI's op rijkswater door Rijkswaterstaat bezocht.

Daarnaast zijn er 4 toezichtbezoeken uitgevoerd naar aanleiding van een melding (ongewoon voorval) bij RWZI's op eigen water door team Handhaving. Daarbij is er ook een melding geweest van een procesverstoring bij RWZI Beilen. Na onderzoek door afdeling Waterketen blijkt dat een lozing van een bedrijf de veroorzaker was, ondanks dat deze aan de lozingseisen voldeed. In overleg met bedrijf is besloten om gedurende een jaar een test uit te voeren, met diverse aanpassingen. Dit heeft een positieve uitwerking gehad op het zuiveringsproces, waardoor er nu geen sprake meer is van een verstoring. Tijdens de evaluatie van de test is door het bedrijf besloten dat de aanpassingen die zijn gedaan zullen blijven bestaan.

RWZI Echten:

In februari 2023 zijn er diverse problemen geweest bij RWZI Echten waardoor de zuivering niet optimaal heeft gefunctioneerd en een aantal keren opnieuw is geënt. Mede omdat er ook signalen waren dat de oorzaak deels werd veroorzaakt door binnenkomend rioolwater, heeft team T&H zich hiervoor veel ingezet (gemiddeld 1 á 2 dagen in de week). Hierbij zijn er monsternamen apparaten en sensoren geplaatst gedurende het hele jaar op centrale punten. Monsternamen werden verzorgd door waterlaboratorium Aqualysis en onderhoud door team T&H.

Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)

Bedrijven die vallen onder het BRZO moeten aan strenge eisen voldoen. Er is een landelijk BRZO-team van de waterbeheerders (Rijkswaterstaat en waterschappen) opgericht. Waterschap Hunze en Aa's en Vallei en Veluwe voeren voor ons waterschap de BRZO-inspecties uit, omdat zij deze gekwalificeerde inspecteurs in dienst hebben. Het integrale inspectieteam kijkt naar onderwerpen die met veiligheid, arbeidsomstandigheden en/of milieu te maken hebben. Het team beoordeelt steekproefsgewijs en verdeelt de onderwerpen waarnaar gekeken wordt over een periode van vijf jaar. In deze periode komen alle onderdelen aan bod. Binnen het beheersgebied van WDODelta liggen 6 BRZO-bedrijven. Er wordt geparticipeerd met de BRZO-inspecties door de Omgevingsdiensten Groningen (gebied provincie Drenthe) en Nijmegen (gebied provincie Overijssel). De omgevingsdiensten coördineren de planning en de uitvoering.

In 2023 is één BRZO-inspectie uitgevoerd bij een bedrijf in Deventer. Hiervoor is een inspectierapport aangeleverd door de inspecteur. Tijdens de inspectie is een aantal onvolkomenheden geconstateerd, die het bedrijf moet verhelpen. Daarna heeft er een hercontrole plaatsgevonden.

Opvallende zaken in 2023

In 2023 hebben zich een tweetal opvallende zaken voorgedaan op het gebied van industrie. Hierbij kon een indirecte alsook een directe lozing van afvalwater plaatsvinden. Deze zaken waren dus niet meegenomen in de planning, maar hebben wel veel inzet van de toezichthouders industrie gevraagd gedurende het afgelopen jaar.

Het gaat hierbij om de bedrijven:

- Een bedrijf dat afvalhout verwerkt en hiervan groene energie produceert
- Een bedrijf dat kippenmest verwerkt en hiervan biogas en energie produceert

In 2023 hebben meerdere controlebezoeken plaatsgevonden op de bedrijven, vaak ook naar aanleiding van een calamiteit of een milieumelding van derden. Hierdoor waren intensief contact met het bedrijf, regelmatige bedrijfsbezoeken en monsternamen aan de orde.

Project tankinstallaties vaartuigen

Met name in het recreatiegebied de Wieden-Weerribben bevinden zich meerdere tankinstallaties voor het tanken van vaartuigen. Nadat in 2022 meerdere jachthavens zijn gecontroleerd, waar ook vaak getankt kan worden, waren in 2023 de afzonderlijke tankstations voor vaartuigen aan de beurt. 3 tankinstallaties zijn gecontroleerd. Over het algemeen werden de milieuvorschriften nageleefd en werd invulling gegeven aan de zorgplicht. Bij 1 tankstation ontbrak het aan het voorhanden hebben van absorptiemateriaal voor olie. Bij een ander bedrijf was er een handspuit aanwezig met daarin een mengsel van water en zeep. Dit werd gebruikt om kleine olie verontreinigingen op het water mee te verhullen. De bedrijven zijn hiervoor mondeling of schriftelijk gewaarschuwd.

1.9.2 Agrarisch

Een grote groep bedrijven waar controles uitgevoerd worden zijn de agrarische bedrijven. Tijdens deze controles worden belangrijke voorschriften die in verband staan met de waterkwaliteit gecontroleerd. Bijvoorbeeld voorschriften die te maken hebben met de opslag van agrarische bedrijfsstoffen, zoals veevoer, vaste mest en bijproducten en het lozen van verschillende soorten bedrijfsafvalwater. Daarmee wordt onder andere voorkomen dat overmatige erfafspoeling plaats vindt op het oppervlaktewater. De toezichthouder maakt bij een controle gebruik van een digitale checklist om de controlepunten vast te leggen. Hierdoor kunnen de controleresultaten beter worden geanalyseerd. Uit analyse blijkt dat er vooral tekortkomingen worden geconstateerd op het vlak van erfafspoeling en de opslag van ruwvoer en vaste mest. De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2023 zijn opgenomen in paragraaf 3.5..

Sinds 2023 worden de digitale checklists, waar relevante heffingsinformatie in staat, gedeeld met GBLT. Op basis van de informatie op de checklists kan GBLT de heffingsinformatie actualiseren en zo nodig meer of minder heffing op leggen aan het agrarische bedrijf. Het gaat hierbij veelal om de lozing van melkspoolwater wat geloosd wordt op de riolering, waarvoor zuiveringsheffing betaald moet worden.

Gewasbeschermingsmiddelen

Het toezicht op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de lozing hiervan vindt op verschillende manieren plaats. Hieronder worden deze manieren weergegeven en welke resultaten dit in 2023 heeft opgeleverd. Doel van dit controle onderwerp is de waterkwaliteit beschermen en verbeteren door emissies van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen of verminderen.

Wasplaatsen van loonbedrijven, akkerbouwers en werktuigenverenigingen

In 2023 zijn er wederom controles uitgevoerd gericht op de wasplaatsen en het lozen van gewasbeschermingsmiddelen. De controles werden uitgevoerd en afgehandeld volgens de beleidslijn die samen met de noordoostelijke waterschappen is opgesteld. Dit jaar zijn er geen overtredingen geconstateerd. Ook de resultaten van de hercontroles, naar aanleiding van een geconstateerde overtreding in 2022, waren goed. De resultaten zijn verwerkt in paragraaf 3.5.

Bloembollentelers

Bij de meeste bedrijven die bloembollen telen en spoelen is de naleving op orde, er wordt voldoende invulling gegeven aan de milieuvorschriften gerelateerd aan afvalwaterlozingen. Ook dit jaar zijn alle bedrijven intensief bezocht, gecontroleerd en geadviseerd. Dit heeft tot een hoger aantal bezoeken geleid dan was gepland.

Deze intensieve vorm van controle blijkt ondanks de algemene naleving toch nodig te zijn. Bij twee bedrijven zijn omstandigheden aangetroffen die vermoedelijk tot lozing van afvalwater hebben geleid en deze lozingen hebben een grote impact op de waterkwaliteit. In 2023 is bij een één bedrijf een lozing van spoolwater/bedrijfsafvalwater geconstateerd. Voor deze overtreding is proces-verbaal opgemaakt door 1 van onze BOA's en wordt er bestuursrechtelijk gehandhaafd.

Heterdaadcontroles veldspuiten

Tijdens het seizoen dat gewassen bespoten worden, controleren wij bespuitingen die uitgevoerd worden op de landbouwpercelen. Samen met de noordelijke waterschappen en de NVWA (Nederlandse voedsel en warenautoriteit) wordt ieder jaar het aantal heterdaadcontroles afgesproken in een gezamenlijk toezichtplan.

In 2023 hebben we 5 heterdaadcontroles uitgevoerd. Dit aantal is lager uitgevallen dan verwacht, ondanks het aantal toezichtmomenten. Alle 5 controles werden uitgevoerd volgens de voorschriften.

'Gele percelen' en teeltvrije zones

In 2023 zijn er controles uitgevoerd op:

- 'Gele percelen', dit zijn percelen met gras of vanggewas welke bespoten zijn met glyfosaat.
- Teeltvrije zones; dit is strook grond langs een watergang waar geen gewas geteeld mag worden.

En ook niet bemest of bespoten mag worden.

We controleren in beide gevallen of er voldoende afstand wordt bewaard tot het oppervlaktewater.

In 2023 hadden we minder controles op 'gele percelen' gepland dan voorgaande jaren. Reden hiervoor is de hoge naleving in de voorgaande jaren.

De controles op de teeltvrije zones zijn beïnvloed door de komst van de bufferstroken en de onduidelijkheid die hierbij speelde en nog steeds speelt. Daarnaast was de rol van waterschappen nog niet duidelijk. Hierdoor is het aantal controles lager uitgevallen dan gepland.

Gele percelen: 149 controles – Er zijn 8 tekortkomingen geconstateerd en 6 waarschuwingsbrieven verstuurd.

Teeltvrije zone: 39 controles – geen tekortkomingen geconstateerd.

Conclusie

Controles in het kader van de waterkwaliteit blijven enorm van belang, gezien de doelen uit de Kader Richtlijn Water welke in 2027 behaald moeten worden. Uit de controleresultaten en ervaringen die opgedaan zijn, blijkt dat aandacht richting alle type bedrijven of activiteiten nodig blijft. De naleving is op een redelijk niveau, maar een individuele lozing van afvalwater of emissie kan al een forse impact hebben op de lokale waterkwaliteit of op de werking van een RWZI. Het leveren van voldoende inspanning op het voorkomen en bestrijden van lozingen en emissies blijft daarom onverminderd van belang.

1.10 Resultaten Toezicht & Handhaving

1.10.1 Controles en inspecties

In de onderstaande tabel worden het aantal gecontroleerde bedrijven, vergunningen, meldingen of locaties weergegeven. Omdat een controle soms bestaat uit meerdere inspecties (controlebezoeken), worden in sommige gevallen ook het aantal inspecties benoemd. Dit om te laten zien dat een controle soms meer werk en tijd vergt.

Taakveld	Gepland in 2023	Uitgevoerd in 2023	Uitgevoerd in 2022
Industrie	96	97	98
Agrarisch (*)	360	323	135
Bollenspoelers	36	86	52
Project wasplaatsen bij loonbedrijven	12	14	6
Watersysteem vergunningen en meldingen	249	252 (420 inspecties)	254 (491 inspecties)
Waterkeringen vergunningen en meldingen	164	146 (271 inspecties) (**)	190 (413 inspecties)
Bronneringen/grondwateronttrekkingen	125	201 (397 inspecties)	165 (251 inspecties)
RWZI 's	8	8	0
Glastuinbouw	12	12	6
Controle bespuitingen vanggewas / grasland	100	151	187
Controle teeltvrije zone	175	37	103
Totaal aantal inspecties	1337	1324 (1816 insp.)	1196 (1742 insp.)

(*) Agrarische bedrijfscontroles en loonbedrijven

(**) Nog niet alle uitgevoerde controles van 2023 zijn verwerkt

1.10.2 Bestuurlijke sancties per taakveld en naleefgedrag

Taakveld	Waarschuwings-brieven	Voornemen bestuurlijke maatregel	Oplegging bestuurlijke maatregel	Effectuering bestuurlijke maatregelen	Naleefgedrag
Industrie	2				98 %
Agrarisch (*)	4	1	1	1	97 %
bronneringen/grondwater	3				98 %
RWZI 's (intern) fysieke controles	0				100 %
RWZI 's (intern) effluent metingen	0				100 %
Keur waterkeringen	3				98 %
Keur watergangen	11	5	3		92 %
Schouw watergang	Niet uitgevoerd				-
Schouw snoeien	358				(**)
Schouw waterkering	147				(**)

(*) incl. bollenspoelers en loonwerkers

(**) naleefgedrag t.a.v. de schouw is niet in een percentage uit te drukken

De doelstelling is een naleefgedrag van minimaal 90 % te halen.

Bij het uitvoeren van toezicht op de verschillende taakvelden wordt ook veel (+/- 100 x per jaar) gebruik gemaakt van het middel 'mondelinge waarschuwing'. Kleine tekortkomingen of lichte overtredingen worden opgelost of hersteld via een mondelinge waarschuwing en gemaakte afspraken. Soms wordt dit richting de overtreder bevestigd via een brief of e-mail. In het berekenen van het naleefgedrag worden deze lichte interventies niet meegenomen, omdat er nog niet sprake is van handhaving.

De effectuering van een bestuurlijke maatregel werd eenmaal uitgevoerd door de opgelegde dwangsom twee keer te innen. Hier lag een overtreding (lozing van afvalwater) van een handelsbedrijf dat verontreinigde grond (vermengd met aardappel tarragrond) opslaat op landbouwpercelen.

De bestuurlijke maatregelen (opleggen last onder dwangsom) voor het taakveld 'Keur watergangen' zijn opgelegd voor objecten langs de watergang en de aanleg van een dam met duiker zonder vergunning. Ook moet er meerdere keren per jaar bestuursdwang toegepast worden om gezonken vaartuigen of zendmasten langs watergangen verwijderd te krijgen.

1.10.3 Strafrechtelijke sancties per taakveld

Er zijn in 2023 door het waterschap 2 strafrechtelijke sancties opgelegd voor het overtreden van de Waterwet. In beide gevallen gaat het om lozen van (bedrijfs-)afvalwater op oppervlaktewater, waarbij de omstandigheden, de ernst en omvang dusdanig waren dat het opmaken van een proces-verbaal volgens onze handhavingsstrategie gepast was.

Conclusie

Ondanks de tijd die toezichthouders kwijt zijn aan andere zaken, zoals calamiteiten en legalisatietrajecten, zijn nagenoeg alle geplande controles uitgevoerd. In sommige gevallen is er zelfs meer toezicht uitgevoerd. Er is ruim meer agrarisch toezicht uitgevoerd dan in 2022. Het uitstellen van de schouw heeft hier aan bijgedragen. Deze tijdsbesparing hebben we vooral nuttig in kunnen zetten op het thema Waterkwaliteit.

De doelstellingen ten aanzien van de naleving worden gehaald. De ervaring leert ook dat veel tekortkomingen en lichte overtredingen worden opgelost zonder daarvoor de handhavingsinstrumenten in te zetten. Hiermee wordt goed invulling gegeven aan ons principe; "Soepel waar het kan en een passende interventie waar nodig."

In 2023 hebben we de passende interventie niet vaker in hoeven te zetten dan de jaren ervoor. Het naleefgedrag is stabiel.

1.11 Overige onderdelen Toezicht & Handhaving

1.11.1 Calamiteiten en meldingen

Het afhandelen van calamiteiten, meldingen en klantvragen heeft voor het team T&H de hoogste prioriteit. Daarom neemt men deze zo snel als mogelijk in behandeling. Buiten kantoor tijden is dit een taak voor de wachtdienst waterkwaliteit. De aard van de calamiteiten en meldingen varieert van lekke persleidingen tot afvalwaterlozingen, van mest in de watergang tot voertuigen te water, van een doodgespoten sloottalud tot olieverontreiniging, van riool overstort tot schouw, van gezonken schepen tot grote industrie branden.

Soort melding	Aantal	Opmerking
Verontreiniging oppervlaktewater	221	34 x olie op water - 124 x overig - 21 x voertuig te water - 16 x brand
Overig	6	
Sloten en watergangen	5	
Dood dier	1	
RWZI - rioolemaal	12	
Exoot of plaagplant	1	
Totaal	246	

In 2023 zijn er 246 meldingen ontvangen en geregistreerd onder de categorie 'handhaver' binnen het registratiesysteem. We zien dat de meldingen steeds meer worden ingevoerd onder de categorie 'verontreiniging oppervlaktewater' en subtype 'overig' (124 meldingen). Hierdoor hebben we minder inzicht in de oorzaak bij deze meldingen. Er wordt actie uitgezet richting de Frontdesk, die de meldingen invoert, om te zorgen dat de meldingen meer gespecificeerd worden.

Eind 2023 werden we als team T&H geconfronteerd met 3 meldingen van drugsafval in ons werkgebied. Het is bekend dat er een verschuiving van drugslabs naar het oosten van het land plaatsvindt. Als waterschap krijgen we hier dus ook vaker mee te maken, in de zin van dumpingen op onze grond of dumping/lozing in het oppervlaktewater.

1.11.2 Samenwerkingsprojecten Waterplan

Het Waterplan is een samenwerking tussen de verschillende partners met als doel de natuur, de veiligheid en de leefbaarheid op en rondom het water te beschermen. Daarnaast ook de naleving van wet- en regelgeving te bevorderen door intensief samen te werken. Iedere partner heeft eigen wetten en regels, deze worden allemaal meegenomen tijdens de controles. Zodoende wordt ieders belang behartigd en wordt er efficiënter en integraal toezicht gehouden.

Participerende partners zijn: Politie IJsselland, provincie Overijssel, gemeenten Steenwijkerland/Zwartewaterland/Zwolle, Hengelsportvereniging Noord Oost Nederland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en WDODelta

Gebieden met een Waterplan:

- Kop van Overijssel
- Zwarte Water en Vecht

Gebied Weerribben, Wieden

In het seizoen 2023 zijn door alle deelnemende medewerkers aan deze samenwerking diverse overtredingen geconstateerd. Dit waren overtredingen op het gebied van te snel varen, alcoholgebruik, vaarbewijs, sportvisserij, brandjes en brugspringen.

In het seizoen 2023 constateerde onze handhavers de meeste overtredingen op het gebied van snelheid (25x), leeftijd varen (10x) en brugspringers (6x). Voor deze overtredingen hebben zij proces verbaal op moeten maken. Voor het niet kunnen tonen visvergunning is 9 keer een proces verbaal aan sportvissers gegeven. Daarnaast werd inzet gepleegd op andere thema's zoals: verdwaalde of vermiste watertoeristen, begeleiding waterevenementen en hulp bij in nood geraakte schepen.

Binnen het waterplan is ook aandacht voor waterschap gerelateerde zaken. Zo worden er meldingen over verontreiniging van oppervlaktewater behandeld, worden er locaties doorgegeven waar invasieve exoten zijn waargenomen en wordt gekeken naar het veilig gebruik van kunstwerken. (bruggen, sluizen en aanmeerplaatsen)

Zwarte Water en Vecht (incl. binnenstad Zwolle)

Dit samenwerkingsproject is kleiner in omvang en er wordt minder intensief gecontroleerd dan in de Kop van Overijssel. De controles worden uitgevoerd in de periode april tot en met september 2022. Hiervoor zijn 10 weekenden ingeroosterd en er wordt op zaterdag of zondag gecontroleerd. In totaal zijn er 513 controles uitgevoerd, met 69 waarschuwingen en 49 proces verbaal als resultaat.

De toezichthouders van WDODelta zijn meerdere dagen ingeroosterd voor vaartoezicht, dus uitgevoerd vanaf het water. Zij hebben hoofdzakelijk op de Vecht en in de binnenstad van Zwolle controles uitgevoerd. Bij toezicht op de Vecht vindt ook samenwerking plaats met waterschap Vechtstromen, aangezien de Vecht vanaf Ommen in beheer is bij Vechtstromen.

Overtredingen die voornamelijk werden geconstateerd zijn snel varen en vissen zonder vispas. Ook de toezichthouders van WDODelta hebben voor deze overtredingen handhavend opgetreden.

1.11.3 Voorlichting

Indirecte lozing

Voor de indirecte lozing van afvalwater op de riolering is de gemeente het bevoegd gezag. In Drenthe wordt het milieutoezicht uitgevoerd door de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Drenthe. In 2023 hebben toezichthouders industrie voorlichting gegeven over de belangen van toezicht op de indirecte lozing. En wat voor situaties in de praktijk spelen, alsook de impact van afvalwaterlozing op de werking van een RWZI. Een doel van het geven van deze voorlichting was de bewustwording te vergroten bij de toezichthouders van de RUD Drenthe.

Hoofdstuk 4. Overige activiteiten gerelateerd aan VTH

4.1 Heffingen

Voor lozingen op de riolering wordt een zuiveringsheffing opgelegd. Deze heffing draagt bij aan de bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan één van de taken van het waterschap, namelijk het zuiveren van afvalwater.

In 2023 hebben de heffingstechnologen 122 meet- of tabelbedrijven bezocht om te controleren of het bedrijf wordt aangeslagen met de juiste zuiveringsheffing.

Daarnaast zijn de volgende resultaten behaald of bijzonderheden te benoemen:

- Na het uitvoeren van afvalwateronderzoeken, door het waterschap en een adviesbureau, is bij een bedrijf geconstateerd dat er meer vervuilingseenheden (v.e.) worden geloosd. De oorzaak was een uitbreiding van de werkzaamheden. Voorheen bedroeg de zuiveringsheffing 300 v.e. Uit de meetresultaten blijkt de heffing over de jaren 2021-2023 nu op 5.700 v.e. uit te komen. Het bedrijf heeft in het vierde kwartaal van 2023 saneringsmaatregelen genomen. Voor een goede monitoring in 2024 heeft het bedrijf op ons verzoek meet- en bemonsteringsapparatuur geplaatst.
- Om te beoordelen of de gehanteerde waterklasse correct is, is bij een bedrijf een afvalwateronderzoek uitgevoerd. De waterklasse is correct. Het bedrijf dient wel tussenwatermeters te plaatsen om een juiste heffing te kunnen borgen.
- Vanaf 01-01-2026 zal het belastingstelsel veranderen. In 2023 is al begonnen met het inventariseren van deze veranderingen. Een van de veranderingen brengt met zich mee dat de waterschappen in de toekomst verplicht worden om bij zogenaamde “niet-tabel 8” bedrijven nader onderzoek uit te voeren. Op basis van de genoemde inventarisatie zijn al relevante bedrijven geselecteerd en is begonnen met verschillende onderzoeken.

Hoofdstuk 5. Conclusies en aanbevelingen

De conclusies en aanbevelingen zijn input voor het zo nodig bijsturen van het uitvoeringsprogramma.

Doelstellingen Vergunningen

- De doelstelling om 90% van de vergunningen binnen de wettelijke termijn te verlenen is met 91% behaald.
- De servicenorm die WDO Delta zichzelf oplegt om 75% van de vergunningen binnen vier weken te verlenen, is met 53%, niet gehaald.

De implementatie van de Omgevingswet heeft voor een extra belasting op de werkdruk gezorgd. In het laatste kwartaal van 2023 zijn er meer meldingen en vergunningaanvragen ingediend, vanwege de komst van de Omgevingswet.

Door deze stijging van het aantal vergunningaanvragen en een toenemende complexiteit van meervoudige aanvragen bleek deze doelstelling niet haalbaar.

- De doelstelling om 90% van de adviezen aan andere overheden binnen vier weken te verstrekken is met 79% niet behaald. Dit resultaat is wel verbeterd ten opzichte van 2021 (65%) en 2022 (72%).

De druk op de vergunningverleners waterkwaliteit blijft onverminderd hoog door complexiteit van de adviezen en een relatief grote opname van IKB uren. Met name de advisering voor de Omgevingsvergunningen van nieuwe lozers, vooroverleg vergunningaanvraag RWZI Echten en milieumeldingen industrie hebben veel tijd gekost.

Resultaten Vergunningen

- Ondanks toename van de aantallen vergunningen en meldingen, alsook de complexiteit, slagen we er in om de aanvragen binnen de wettelijk gestelde termijn af te handelen.

Doelstellingen Toezicht & Handhaving

- In 2023 is er meer aandacht geweest voor tussentijdse behaalde resultaten, waar vervolgens op bijgestuurd is. De meeste geplande controles zijn gehaald.
- Het naleefgedrag is op alle onderdelen meer dan 90%. Dit wordt mede behaald door de werkwijze en het toepassen van de juiste interventie.

Resultaten Toezicht & Handhaving

- Het aantal geplande controles bij agrarische bedrijven is bijna gehaald. Het uitstellen van de schouw op de B-sloten heeft hieraan bijgedragen. In plaats van het schouwen zijn er agrarische bedrijven gecontroleerd.
- Ondanks dat ongeplande werkzaamheden, zoals calamiteiten, veel tijd van de toezichthouders kost, zijn bijna alle geplande controles uitgevoerd. In bepaalde gevallen is zelfs meer gedaan dan gepland.

Conclusies

Het team Vergunningen en het team Toezicht & Handhaving hebben in 2023 de meeste doelstellingen gehaald. De personele bezetting van beide teams is gedurende het jaar op orde gebracht en passend gemaakt bij de hoeveelheid werk. Hierdoor zijn de meeste taken voldoende uitgevoerd.

De dagelijkse reguliere werkzaamheden, waaronder calamiteiten, meldingen, klantvragen, verstrekken van vergunningen en controle op vergunningen zijn correct uitgevoerd.

Aanbevelingen

- Voor het behalen van de KRW-doelstelling (2027) ligt landelijk de focus op verdere regulering van bedrijfsmatige lozingen (de VTH-taken). De aanpak richt zich op specifieke stofgroepen,

zoals PFAS, zeer zorgwekkende stoffen, KRW relevante stoffen, opkomende stoffen, gewasbeschermingsmiddelen/biociden, etc. Lozingen van deze stoffen staan op gespannen voet met de waterkwaliteit, waarbij de verdere regulering het handelingsperspectief van bedrijven beperkt. De verwachting is dat de rol van waterkwaliteitsbeheerder hierdoor verandert, waarbij een nieuw balans moet worden gevonden tussen het vervullen van een maatschappelijk rol (bijvoorbeeld het toestaan van lozingen op oppervlaktewater of op RWZI's) en de waterkwaliteit. Deze rol van waterkwaliteitsbeheerder raakt meerdere afdelingen, bevat complexe vraagstukken (o.a. omgang immisietoets, beleid bronaanpak, lozingenbeleid RWZI's) en vergt bestuurlijke beleidsstandpunten. VTH zijn uitvoerende teams, hebben geen beleidsadviseurs en geen capaciteit om nu deze vraagstukken op te pakken.

- De servicenorm doelstelling om 75% van de vergunningen binnen vier weken te verlenen niet langer als normstelling op te nemen. Binnen de Omgevingswet vallen de meeste vergunningaanvragen onder de reguliere procedure van acht weken. Zowel interne als externe afstemming zorgen ervoor dat deze wettelijke termijn benodigd is. De doelstelling is daarmee niet langer te realiseren en moet daarom bijgesteld worden. Hiermee wordt ook een te hoge werkbelasting bij vergunningverlening voorkomen.

Nader onderzoeken en uitwerken

- De klanttevredenheidsenquête die bij elke vergunningverlening wordt aangereikt geeft nauwelijks respons. In plaats van klanttevredenheidsonderzoek naar het vergunningverleningsproces wordt voorgesteld om klanttevredenheidsonderzoek naar dienstverlening uit te voeren ten behoeve van een zo goed mogelijke dienstverlening.
- Het toezicht op het lozen of emissies van stoffen (o.a. zeer zorgwekkende stoffen en gewasbeschermingsmiddelen) op het oppervlaktewater die schadelijk zijn voor de waterkwaliteit blijft onverminderd van belang. Team T&H wil gericht en efficiënt toezicht houden om de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit effectief te waarborgen. Input vanuit de interne organisatie kan hier bij helpen. Team T&H en adviseurs waterkwaliteit (afdeling Onderzoek & Advies) onderzoeken in 2024 de mogelijkheid tot samenwerking, met als doel concrete 'projecten' op gebied van de verbetering van de waterkwaliteit.
- De drie vormen van schouw (sloten, snoeien en dijken) moeten worden herzien. Er zal bekeken moeten worden of deze geharmoniseerd kunnen worden. Het proces, de werkwijze en de communicatie met 'onze klanten' kan op elkaar worden afgestemd. Dit zal zorgen voor een efficiëntere en eenduidige uitvoer van dit werk.
- Er wordt voorgesteld om een protocol voor dumpingen drugsafval op te stellen. In dit protocol moet komen te staan welke handelingen uitgevoerd moeten worden door medewerkers van het waterschap. Handelingen om het afval op een veilige wijze te ruimen, maar ook handelingen ten aanzien van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. De toezichthouders blijven meedraaien in de samenwerkingsinitiatieven tussen partners op het gebied ondermijning en veilig buitengebied.
- Er wordt voorgesteld om mogelijkheden te blijven onderzoeken om andere vormen van digitaal toezicht toe te passen en een geschikte wijze van digitaal vastleggen implementeren. Alsook het uitbreiden van digitale middelen ('beregeningsapp') voor beregeners om een melding te kunnen indienen voor het onttrekken van grondwater en het aanleveren van onttrekkingsgegevens.